

Финансов отчет

Доброволен Пенсионен Фонд „Съгласие”

31 декември 2008 г.

Грант Торнтон ООД
Ул. Уилям Гладстон № 54, 1000 София
Ул. Параскева Николаф №4, 9000 Варна

T (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
F (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
E office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Управляващите на
ДПФ „СЪГЛАСИЕ“
Град София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на ДПФ „СЪГЛАСИЕ“, включващ Отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2008 г., Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи, отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство се носи от ръководството. Тази отговорност включва:

- разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка;
- подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и
- изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основащо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия.

Одитът включва изпънанението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка.

При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на предприятието, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на предприятието. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на **ДПФ „СЪГЛАСИЕ“** към 31 декември 2008 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2008 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2008 г. на **ДПФ „СЪГЛАСИЕ“**, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2008 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане, приети от ЕС и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Специализирано одиторско предприятие

Грант Торнтон ООД

24 Март 2009 г.
Гр. София

Регистриран одитор

Марий Апостолов

Мариана Михайлова

Съдържание

	Страница
Годишен доклад за дейността	2
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	5
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	6
Отчет за паричните потоци	7
Пояснения към финансовия отчет	8

Годишен доклад за дейността

Към 31.12.2008 г. броят на участниците в ДПФ “Съгласие” (Фонда) възлиза на 36 313, от които 27 241 се осигуряват от работодателя, 19 891 се осигуряват с лични вноски и 37 – с вноски от друг осигурител.

За периода 2005-2008 г. броят на осигурените лица във Фонда постоянно расте, като за периода относителното изменение е в посока увеличение с над 11%.

2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	Изм. 2006/200 5 г.(бр.)	Изм. 2007/200 6 г.(бр.)	Изм. 2008/200 7 г.(бр.)	Изм. 2008/200 5 г.(бр.)	Отв. изм. 2008/200 5 %
32 686	33 211	35 216	36 313	525	2 005	1 097	3 627	11,10

Анализът на осигурените лица в ДПФ “Съгласие” показва, че преобладаваща част от лицата са осигурени с месечни вноски.

През 2008 г. във Фонда има 3 754 новоосигурени лица, което е с 938 повече в сравнение с 2007 г. От тях 105 лица са прехвърлените от други доброволни фондове (579 лица за 2007 г.). През изминалата година от Фонда са прехвърлени средства в други доброволни пенсионни фондове на 457 лица (22 през 2007 г.).

Постъпленията от осигурителни вноски във Фонда през 2008 г. възлизат на 4 918 хил. лв. или с 34,8% по-малко в сравнение с 2007 г. Средният размер на месечните постъпления от осигурителни вноски на едно осигурено лице за 2008 г. е 45,26 лева (при 69,93 лв. за 2007 г.).

Общият размер на прехвърлените средства от доброволни фондове, управлявани от други пенсионноосигурителни дружества във Фонда е 353 хил. лв. или със 312 хил. лв. по-малко в сравнение с предходната година. Изплатените към други фондове средства на прехвърлени лица е 789 хил. лв. (35 хил. лв. за 2007 г.).

Средният размер на натрупаните средства на едно осигурено лице към 31.12.2008 г. е 500,54 лв. при 742,19 лв. през предходната година.

ДПФ “Съгласие” изплаща 43 пенсии, от които 40 пенсии за старост (2 пожизнени и 38 срочни), 1 срочна пенсия за инвалидност и 2 срочни наследствени пенсии. През 2008 г. на осигурени лица и пенсионери са изплатени средства в размер на 5 196 хил. лева, в т.ч. – 5 048 хил. лева еднократно и разсрочено на осигурени лица, 83 хил. лева пенсии и 65 хил. лева на наследници на осигурени лица, които не са получили наследствена пенсия.

Средният размер на личната срочна пенсия за старост е 158,70 лева, а на пожизнената – 128,80 лева.

През 2008 г. балансовите активи на Фонда намаляват от 26 369 хил. лв. през 2007 г. на 19 044 хил. лв., което е процентно намаление с 27,78%. Нетните активи на

фонда възлизат в края на 2008 г. на 18 176 хил. лв. Тяхното изменение за периода 2005-2008 г. е, както следва:

2005г. хил. лв.	2006г. хил. лв.	2007г. хил. лв.	2008г. хил. лв.	Изм. 2006/200 5 г. хил. лв.	Изм. 2007/200 6 г. хил. лв.	Изм. 2008/200 7 г. хил. лв.	Изм. 2008/200 5 г. хил. лв.	Изм. 2008/2005 %
13 777	17 045	26 137	18 176	3 268	9 092	-7 961	4 399	31,93

Изменението на пазарния дял на ДПФ „Съгласие“ по размер на нетните активи и броя на осигурените лица за периода 2005-2008 г., е видно от следващата таблица:

Пазарен дял на ДПФ „Съгласие“ за периода 2005-2008 г.

(в %)

Пазарен дял	2005 г.	2006 г.	2007 г.	2008 г.	Изм. 2006/200 5 в %	Изм. 2007/2006 в %	Изм. 2007/2006 в %	Изм. 2008/2005 в %
• по размер на нетните активи	3,30	3,44	3,85	3,77	1,4	11,92	-2,08%	14,24%
• по брой на осигурените лица	5,94	5,87	5,94	6,01	-1,18	1,19	1,18%	1,18%

От Фонда са изплатени такси и удържки към Компанията в общ размер 175 хил. лв. в т.ч.: удържки от осигурителните вноски – 126 хил. лв.; встъпителна такса – 14 хил. лв. и други такси – 35 хил. лв. Инвестиционна такса не е удържана поради отрицателният резултат от инвестиране активите на фонда.

ПОК „Съгласие“ АД инвестира средствата на Фонда при спазване принципите на надеждност, ликвидност, доходност и диверсификация на портфейла. Основната цел при инвестиране на активите е нарастване стойността на натрупаните средства по индивидуалните партии на участниците в него. Поради силно изразената негативна тенденция на капиталовия пазар през 2008 г. обаче активите на Фонда загубиха значителна част от стойността си в рамките на посочената година.

Средствата на Фонда се инвестират в разрешените от КСО инструменти, при спазване на инвестиционните ограничения и забрани, предвидени в КСО, а също и при спазване на посочените в Правилника за дейността и организацията на ДПФ „Съгласие“ допълнителни ограничения.

Постигнатата доходност от инвестиране активите на ДПФ „Съгласие” е минус 27,26% за 2008 г., а за периода 29.12.2006 г.-30.12.2008 г. доходността на фонда е минус 7,62% (при средноаритметична доходност на отрасъла минус 7,91%).
При инвестирането на активите на Фонда се прави анализ и оценка на пазарния риск, свързан с инвестиции в акции, облигации и инвестиционни имоти. При инвестиции в банкови депозити и ценни книжа се взема под внимание кредитния рейтинг съответно на банката или емитента. При оценката на пазарния риск се съблюдават процедурите за наблюдение, измерване и управление на риска, свързан с инвестициите на Фонда .

Милен Марков

Главен изпълнителен директор

Иванка Данева

Изпълнителен директор

Анатолий Величков

Изпълнителен директор

Гр. София, 17.03.2009 г.

Отчет за нетните активи в наличност за ДОХОДИ

	Пояснения	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Активи			
Инвестиции	5	16 729	23 052
Инвестиционни имоти	6	1 908	1 388
Парични средства	7	407	120
Текущи вземания	8	-	1 770
Вземания от свързани лица	12.2	-	39
Общо активи		19 044	26 369
Пасиви			
Текущи задължения към осигурени лица		1	3
Задължения към свързани лица	12.2	2	21
Задължения	13	865	208
Общо пасиви		868	232
Нетни активи в наличност за доходи	9	18 176	26 137

Изготвил: _____
/Татяна Петрова/

Дата: 10.03.2009 г.

Главен изпълнителен
директор _____
/Милен Марков/

Изпълнителен
директор _____
/Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
/Марий Апостолов/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
/Марияна Михайлова/

0488 /Марий
Апостолов
Регистриран одитор

0203 /Марияна
Михайлова
Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет на страници от 8 до 32 представляват неразделна част от него.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи

	Пояснения	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Печалба/(загуба) за финансови активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	10	(7 030)	3 504
Резултат от инвестиционни имоти	6	164	80
Резултат от инвестиране на средствата на фонда		(6 866)	3 584
Вноски за осигурени лица		4 918	7 548
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове		353	665
Общо увеличения, свързани с осигурителни вноски		5 271	8 213
Изплатени суми по осигурителни договори		(5 402)	(2 057)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове		(789)	(35)
Удръжки и такси за ПОК	11	(175)	(613)
Общо намаления		(6 366)	(2 705)
Увеличение/(намаление), нетно		(7 961)	9 092
Нетни активи в наличност в начало на периода	9	26 137	17 045
Нетни активи в наличност в край на периода	9	18 176	26 137

Изготвил: _____
/Татяна Петрова/

Главен изпълнителен
директор _____
/Милен Марков/

Дата: 10.03.2009 г.

Изпълнителен
директор/ _____
/Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
/Марий Апостолов/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
/Мариана Михайлова/

Поясненията към финансовия отчет на страници от 8 до 32 представляват
неразделна част от него.

3
Марий
Апостолов
Регистриран одитор

Отчет за паричните потоци

Пояснения	2008	2007
	'000 лв	'000 лв
Оперативна дейност		
Постъпления, свързани с осигурени лица	4 918	7 548
Плащания, свързани с осигурени лица	(5 113)	(1 933)
Плащания към пенсионери	(85)	(71)
Платени такси на ПОК	(194)	(871)
Възстановени такси от ПОК	39	137
Постъпления от други пенсионни фондове	353	665
Плащания към други пенсионни фондове	(789)	(35)
Други парични потоци от оперативна дейност, нетно	(196)	(123)
Нетен паричен поток от оперативна дейност	(1 067)	5 317
Инвестиционна дейност		
Получени лихви и дивиденди	816	871
Придобиване на инвестиции	(6 948)	(16 137)
Постъпления от продажба на инвестиции	6 825	12 850
Плащания за инвестиционни имоти	(428)	(898)
Постъпления от инвестиционни имоти	687	470
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност	952	(2 844)
Печалба от валутна преоценка на парични средства	2	-
Нетно увеличение (намаление) на парични средства	(113)	2 473
Парични средства в началото на периода	4 756	2 283
Парични средства в края на периода	4 643	4 756

Изготвил: _____
 /Татяна Петрова/

Дата: 10.03.2009 г.

Главен изпълнителен директор: _____

/Милен Марков/

Изпълнителен директор: _____

/Иванка Данева/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
 /Марий Апостолов/

Заверил съгласно одиторски доклад:

_____
 /Мариана Михайлова/

Поясненията към финансовия отчет на страници от 8 до 32 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1 Обща информация

Доброволният пенсионен фонд „Съгласие” (ДПФ „Съгласие” или Фондът) е вписан в Регистъра на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по ф.д. No № 12370/2000 г. при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица от ПОК „Съгласие” АД (ПОК).

С решение №338-ДПФ/25.08.2003 г. Комисията за финансов надзор дава на ПОК „Съгласие” разрешение за управление на ДПФ „Съгласие”

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не носи отговорност за задълженията на ПОК и за загубите на ПОК, която го представява и управлява.

Осигуряването в ДПФ „Съгласие” се осъществява на капиталовопокривен принцип на основата на предварително определени осигурителни вноски. Всяко физическо лице, навършило 16 години може да се осигурява или да бъде осигурявано в доброволен пенсионен фонд. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт.

Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице, работодатели - осигурители на своите работници и служители и други осигурители – физически и юридически лица в полза на трети лица.

Осигуряването във Фонда дава право на:

- лична пенсия за старост;
- лична пенсия за инвалидност;
- наследствена пенсия – при смърт на осигуреното лице или на лице, което получава пенсия по дял трети от част втора на КСО;
- еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалната партида;
- еднократно или разсрочено изплащане на средства на наследниците на починало осигурено лице или на пенсионер.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на натрупаните средства по индивидуалната партида и одобрените от Комисията за финансов надзор (КФН) технически лихвен процент и биометрични таблици. Размерът на срочната пенсия се определя на базата на натрупаната сума по индивидуалната партида, срока на получаване и техническия лихвен процент, одобрен от КФН.

Осигурителният договор се прекратява:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида;
- при смърт на друг осигурител – физическо лице.

Основни данни за ДПФ „Съгласие“ за 2008 г.	’000 лв
Постъпили вноски през периода	4 918
Изплатени суми през периода	(5 402)
Удържани такси и удържки	(175)
Доход за разпределение, в т.ч.	(6 866)
На осигурените лица	(6 866)
Всичко активи, в т.ч.	19 044
На осигурени лица	18 176
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	18 177
Дългосрочни	18 176
Краткосрочни	1

2 Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовите отчети на Фонда са изготвени в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), разработени и публикувани от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС) и приети от ЕС.

Финансовият отчет към 31 декември 2008 г. (включително сравнителната информация към 31 декември 2007 г.) е одобрен и приет от Съвета на Директорите на 17.03.2009 г.

3 Промени в счетоводната политика

3.1 Общи положения

Следните нови изменения на стандарти и разяснения са задължителни за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2008 г., но към момента не се отнасят до дейността на Фонда:

- КРМСФО 11 „МСФО 2 Група и транзакции със собствени акции“
- КРМСФО 12 „Концесионни договори за предоставяне на услуги“
- КРМСФО 14 „МСС 19 Ограничение на активите на планове с дефинирани доходи, изисквания за минимални фондове и тяхното взаимодействие“

- Изменения в МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване“ и МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване“, публикувани през октомври 2008 г. Поради изключителните сътресения на световните финансови пазари през третото тримесечие на 2008 г. СМСС позволява на дружествата да прекаласифицират финансови активи съгласно измененията ретроспективно от 1 юли 2008 г. Ръководството на Фонда анализира счетоводното третиране на финансовите инструменти във връзка с измененията.

Други стандарти или разяснения, валидни за отчети, изготвени съобразно изискванията на МСФО, не са влезли в сила през текущата финансова година.

Значителните ефекти в текущия, миналите или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на гореспоменатите стандарти и разяснения по отношение на представяне, признаване и оценка на сумите не са възникнали. Сравнителната информация за 2008 г., представена в този финансов отчет следователно не се различава от тази, публикувана във финансовия отчет към 31 декември 2007 г.

Преглед на стандартите и разясненията, приложими задължително за Фонда в бъдещи периоди, са представени в Пояснение 3.2.

3.2 Стандарти и разяснения, които не се прилагат от Фонда

Към датата на одобрението на този финансов отчет, някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на фонда за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила и не възнамерява да прилага тези промени от по – ранна дата.

Информацията относно нови стандарти, изменения и разяснения, които не се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Фонда е представена по-долу:

- МСФО 8 „Оперативни сегменти“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. МСФО 8 заменя МСС 14 „Отчитане по сегменти“ и изисква „мениджърски подход“, според който информацията за сегментите е представена на същата база, която се използва за целите на вътрешното отчитане.
- МСС 23 (изменен) „Разходи по заеми“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Това изменение не е приложимо за Фонда.
- МСФО 2 (изменен) „Плащане на базата на акции“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството на Фонда не предвижда изплащането на възнаграждения под формата на дялове или опции за придобиване на дялове.

- МСФО 3 (изменен) „Бизнес комбинации“ и произтичащите изменения на МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети“, МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия“, и МСС 31 „Дялове в съвместни предприятия“, в сила за бизнес комбинации, за които датата на закупуване е на или след започването на първия отчетен период, започващ на или след 1 юли 2009 г., без да се прилага с обратна сила за предходни периоди. Фондът не притежава дъщерни, съвместни и асоциирани предприятия.
- МСС 32 (изменен) „Финансови инструменти: оповестяване и представяне“ и съответните изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не са приложими за Фонда, тъй като няма инструменти с право на връщане.
- КРМСФО 13 „Програми за лоялни клиенти“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2008 г. Фондът не прилага програми за лоялност на клиентите.
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижими имоти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Фондът не е сключил и не планира да сключва споразумения за строителство на недвижими имоти.
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 октомври 2008 г. Фондът не прилага хеджиране на инвестиции в чуждестранни операции.
- Годишни подобрения 2008 г. СМСС публикува „Подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане 2008“. По-голямата част от тези промени ще влезнат в сила през отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не се очаква да имат значително влияние върху финансовия отчет на Фонда и не са анализирани подробно.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Фонда е представена по-долу:

- МСС 1 (изменен) „Представяне на финансови отчети“, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството е в процес на разработване на финансови отчети съгласно променените изисквания за оповестяване в този стандарт.

Базирайки се на прилаганите счетоводни политики, ръководството на Фонда не очаква значително отражение върху финансовите отчети на Фонда след влизането в сила на промените в стандартите и новите стандарти и разясненията.

4 Счетоводна политика

4.1 Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по-долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

4.2 Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Фонда се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която Фонда извършва дейността си (“функционална валута”). Финансовите отчети на Фонда са изготвени в български лева (лв.). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

4.3 Приходи и разходи

Приходите на пенсионния фонд включват приходи от инвестиции. Към инвестиционните приходи спадат лихви, дивиденди, приходи от отдаване под наем на недвижимо имущество и промени в нетната пазарна стойност на инвестициите.

Разходи се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване. Приходи от лихви се отчитат на принципа на начислението.

4.4 Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовите отчети на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на Отчета за нетните активи в наличност за доходи.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти“ в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фонда да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът описва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

4.5 Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- заеми и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фонда го оценява по справедливата стойност. Разходите по сделката, които могат да бъдат отнесени директно към придобиването или издаването на финансовия актив, се отнасят към стойността на финансовия актив или пасив, с изключение на финансовите активи или пасиви, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фонда загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчет за нетните активи в наличност за доходи, за да се определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Заеми и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Всяка печалба или загуба, произтичаща от деривативни финансови инструменти, е базирана на промени в справедливата стойност, която се определя от транзакции на активен пазар или посредством оценъчни методи при липсата на такъв.

След първоначално признаване всички финансови активи по справедливата стойност в печалбата или загубата се оценяват по справедливата им стойност, с изключение на онези инструменти, за които няма пазарни котировки на активен пазар и чиято справедлива стойност не може да бъде надеждно определена.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка, в съответствие с приетите правила за оценка на активите на Фонда.

4.6 Парични средства

Фондът отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки и депозити.

4.7 Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда, задължения към осигурени лица, задължения по репо сделки и други задължения.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

4.8 Такси и удържки

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ДПФ от Пенсионноосигурителното дружество, ДПФ начислява и изплаща на ПОК следните такси:

- втълпителна такса за всяко новоосигурено лице – от 5 до 9 лв. в зависимост от броя на осигурените по договора лица;
- такса в размер между 4.0% и 1.7% в зависимост от вида и размера на вноската, удържана от всяка вноска;
- Инвестиционна такса до 10% от дохода от инвестиране на активите;
- такса в размер на 20 лв. при прехвърляне на средства от индивидуалната партида от един фонд към друг;
- такса при предсрочно изтегляне на средства от партидата - 10% от сумата, но не повече от 20 лв.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и намалени с доходността от инвестиране.

4.9 Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО).

Приходите от инвестиране на активите по индивидуалните партии на осигурените лица не се облагат с данък по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица (ЗДДФЛ).

Услугите по допълнително пенсионно осигуряване не се облагат по Закона за данък върху добавената стойност (ЗДДС).

Фондът е регистриран по ЗДДС. През 2008 г. не са осъществени облагаеми по смисъла на ЗДДС доставки.

Данък при източника в размер на 10% се удържа при изтегляне на средства от индивидуална осигурителна партида преди настъпване на осигурителен случай и ако не е ползвано данъчно облекчение при внасяне на средствата във Фонда.

4.10 Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

4.10.1 Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробности относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

5 Инвестиции

Всички инвестиции са класифицирани като държани за търгуване.

Финансов отчет
31 декември 2008 г.

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Акции	5 221	7 304
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	977	2 668
Корпоративни, ипотечни и общински облигации	3 564	5 455
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 510	2 787
Банкови депозити	4 457	4 838
	16 729	23 052

Ценните книжа държани за търгуване са:

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	2 510	2 787
Акции и корпоративни облигации, приети за търговия на регулираните пазари за ценни книжа	8 149	11 503
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	977	2 668
Общински облигации	586	735
Ипотечни облигации	50	521
	12 272	18 214

Ценни книжа по справедлива стойност по видове валути са:

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Ценни книжа по справедлива стойност в лева	7 178	12 696
Ценни книжа по справедлива стойност в евро	3 925	4 550
Ценни книжа по справедлива стойност в долари	1 169	968
	12 272	18 214

Представените по-долу стойности към 31 декември 2008 г. на ценните книжа, държани за търгуване са определени посредством използване на пазарни котировки на тези книжа. При липса на котирани цени на активен пазар за определяне на справедливите стойности на някои от облигациите и държавни ценни книжа са приложени техники за оценка по метода на дисконтираните парични потоци.

За определянето на справедливите стойности към 31.12.2008 г. на ценни книжа от емисии XS0307781541, XS0271812447, XS0145623624, XS0145624432, BG2100009054, BG2100007066, BG2100021067, BG2100024061 и BG2100018048 е използвана техника за оценка – метод на дисконтираните парични потоци.

5.1 Акции

	2008	2007
	'000 лв	'000 лв
Нефт и газ АД	-	1 181
Св. Св. Константин и Елена АД	507	379
КРЗ Одесос АД	442	1 106
Параходство БРБ АД	251	964
Асенова крепост АД	619	207
Каучук АД	573	828
Оловно - цинков комплекс АД	70	935
Неохим АД	608	988
Булагна инвестмънтс АДСИЦ	354	716
Холдинг Варна АД	740	-
Индустриален Холдинг България	224	-
Зърнени храни България АД	298	-
Кепитъл мениджмънт АДСИЦ	462	-
Агро финанс АДСИЦ	73	-
	5 221	7 304

5.2 Дялове в колективни инвестиционни схеми

	2008	2007
	'000 лв	'000 лв
ДФ ДСК Растеж	47	136
ДФ Европа	406	1 084
ДФ Синергон профит	64	137
ДФ ЦКБ Лидер	259	1 111
ДФ Адванс ПРО фонда	168	200
ДФ Стандарт инвестмънт високодоходен фонда	33	-
	977	2 668

5.3 Корпоративни, ипотечни и общински облигации

	2008	2007
	'000 лв	'000 лв
Ипотечни облигации	50	521
Корпоративни облигации	2 928	3 728
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти	-	471
Общински облигации	248	374
Общински облигации на чуждестранни емитенти	338	361
	3 564	5 455

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Пазарна стойност '000 лв
Ипотечни облигации						
ПИБ АД	BG2100018048	7.00 %	21.09.2009	EUR	25 000	50
						50
Корпоративни облигации						
Аутобохемия АД	BG2100007066	8.00 %	07.03.2011	BGN	160 000	156
Метизи АД	BG2100003073	7.325 %	21.02.2010	BGN	400 000	411
Ален мак АД	BG2100024061	9.476 %	30.06.2011	EUR	83 323.08	158
Енемона АД	BG2100021067	9.518%	29.06.2011	EUR	200 000	374
Холадинг нов век АД	BG2100049068	8.00 %	15.12.2013	EUR	36 0000	757
Зърнени храни България АД	XS0271812447	8.375 %	11.11.2011	EUR	68 571.43	146
Холадинг Варна АД	BG2100033062	8.00 %	18.10.2013	EUR	132 000	281
Петрол АД	XS0271812447	8.375 %	26.10.2011	EUR	695 000	645
						2 928
Общински облигации						
Община Свиленград	BG2100009054	7.00 %	30.05.2010	BGN	250 000	248
						248
Общински облигации на чуждестранни емитенти						
Община Brandenburg	XS0307781541	-	01.08.2012	EUR	200 000	338
						338
						3 564

5.4 Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата (ДЦК)

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Пазарна стойност '000 лв	
BG2040003217	7.50 %	08.01.2013	BGN	308 418	334	
XS0145624432	7.50 %	15.01.2013	EUR	362 000	768	
BG2040403219	6.00 %	11.10.2018	EUR	126 943	239	
XS0145623624	8.25 %	15.01.2015	USD	819 000	1 169	
						2 510

На 29.12.2008 г. между ДПФ „Съгласие“ и ТБ ЦКБ АД са сключени репо сделки с ДЦК от емисия BG2040003217 с номинал 142 000 лв. и валъор на обратна сделка

09.01.2009г. и репо сделка с ДЦК от емисия XS0145624432 с номинал 362 000 EUR и валюор на обратна сделка 09.01.2009 г.

5.5 Банкови депозити

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Сума на депозита '000 лв
Райфайзенбанк АД	7.0 %	22.07.2009	BGN	400 000	526
ЦКБ АД	6.5 %	11.09.2009	BGN	510 000	585
БАКБ	7.5 %	15.01.2009	BGN	517 316	536
Алфа Банк АД	9.05 %	29.01.2009	BGN	885 320	886
МКБ	8.00 %	30.01.2009	BGN	873 281	874
Юнионбанк АД					
Юробанк и Еф Джи България	7.25 %	09.01.2009	BGN	850 000	850
Уникредит Булбанк АД	4.20 %	07.01.2009	BGN	200 000	200
					4 457

6 Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Отчета за нетните активи в наличност за доходи, могат да бъдат представени както следва:

	'000 лв
Балансова стойност към 1 Януари 2007	1 297
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	91
Балансова стойност към 31 Декември 2007	1 388
31 Декември 2008	
Новопридобити активи	418
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	102
Балансова стойност към 31 Декември 2008	1 908

Инвестиционните имоти са:

- 18.6014% от поземаен имот и сгради на адрес гр. Пловдив., придобити през 2005 г. на стойност 251 хиляди левове с пазарна стойност към 31.12.2008 378 хиляди левове;
- 14% от терен в Северна промишлена зона гр. Бургас придобит през 2006 г. на стойност 644 хиляди левове с пазарната стойност 779 хиляди левове към 31.12.2008 г;
- поземаен имот в с. Чифлик, община Троян, придобит през 2006 г. на стойност 278 хиляди левове с пазарна стойност към 31.12.2008 г. 330 хиляди левове.
- 44% идеални части от сгради в гр. Русе – Западна промишлена зона придобит през 2008 г. на стойност 418 хиляди левове с пазарна стойност 421 хиляди левове към 31.12.2008 г.

Инвестиционните имоти са преоценявани през месец юни и през месец декември 2008 г. на основание доклади на лицензирани оценители. Справедливата стойност е определена на база на текущите пазарни нива.

През 2008 г. Фондът е получил 71 хиляди левове по договори, свързани с придобиване на инвестиционни имоти.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван модел на справедливата стойност.

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2008	2007
	'000 лев	'000 лев
Приходи от последваща оценка	102	91
Приходи по договори, свързани с придобиване на инвестиционни имоти	71	-
Преки оперативни разходи	(9)	(11)
	<u>164</u>	<u>80</u>

7 Парични средства

Паричните средства включват следните компоненти:

	2008	2007
	'000 лев	'000 лев
Парични средства в брой и в банки		
- в левове	367	98
- в евро	40	22
	<u>407</u>	<u>120</u>

Паричните средства, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Банкови депозити	4 236	4 636
Парични средства в брой и в банки	407	120
	4 643	4 756

8 Текущи вземания

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Вземания, свързани с инвестиции	-	1 770
	-	1 770

Вземанията, свързани с инвестиции, към 31 Декември 2007 г. представляват авансов превод за покупка на инвестиционен имот в с. Равда в размер на 616 хиляди лева и вземане по упражнени права за придобиване на акции от Холдинг Варна АД в размер на 1 154 хиляди лева.

На 30.09.2008 г. авансовият превод за покупка на инвестиционен имот в с. Равда е възстановен поради невъзможност за осъществяване на сделката ведно с 71 хиляди лева неустойка, която е отразена като приход в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

9 Нетни активи в наличност за доходи

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Нетни активи в наличност за доходи в края на периода	18 176	26 137
	18 176	26 137

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Към 01 Януари	26 137	17 045
Постъпили осигурителни вноски	4 918	7 548
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	353	665
Общо увеличение от осигурителни вноски	5 271	8 213
Положителен доход от инвестиране средствата на фонда	-	3 584

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Изплатени пенсии	(83)	(71)
Встъпителна такса	(14)	(19)
Такса за обслужване	(126)	(216)
10% инвестиционна такса	-	(358)
Такса за прехвърлени и изтеглени вноски	(35)	(20)
Еднократно или разсрочено изплатени суми на осигурени лица	(5 048)	(1 891)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(65)	(38)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(789)	(35)
Средства, преведени на държавния бюджет	(206)	(57)
Отрицателен доход от инвестиране средствата на фонда	(6 866)	-
Към 31.12.	18 176	26 137

Прекратените осигурителни договори през годината са в резултат от:

Причина	Брой	2008 Изплатена сума ‘000 лв
Изтеглени вноски	1 309	5 048
Прехвърляне към други ПОД	457	789
Придобито право на пенсия	43	83
Смърт на осигурено лице	76	65
		5 985

10 Печалба (загуба) за финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Печалба (загуба) за финансови активи и пасиви, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно - за финансови активи, държани за търгуване	(7 030)	3 504
	(7 030)	3 504

10.1 Печалба (загуба) за финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно - за финансови активи, държани за търгуване

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Приходи от промяна в справедливата стойност	25 549	19 309
Разходи от промяна в справедливата стойност	(33 475)	(16 518)
Положителен резултат от продажба на финансови активи	62	181
Разходи по репосделки с ДЦК	(20)	(5)
Отрицателен резултат от продажба на финансови активи	(40)	(125)
Приходи от лихви	811	666
Приходи от дивиденди	25	65
Приходи от придобиване на финансови активи, отчетани по справедлива стойност в печалбата или загубата от увеличение на капитала	-	38
Положителни валутно-курсови разлики	971	345
Отрицателни валутно-курсови разлики	(913)	(452)
	<u>(7 030)</u>	<u>3 504</u>

11 Такси и удържки за ПОК

Видове такси		2008	2007
		Стойност на таксата ‘000 лв	Стойност на таксата ‘000 лв
Встъпителна такса	5-9 лв.	14	19
Такса за обслужване на дейността	До 4.0%	126	216
Такса изтегляне	10 %, но не повече от 20 лв.	26	20
Такса прехвърляне	20 лв	9	-
Инвестиционна такса	10% от дохода от инвестиране	-	358
		<u>175</u>	<u>613</u>

Финансов отчет
31 декември 2008 г.

12 Сделки със свързани лица

12.1 Сделки с ПОК “Съгласие”

Видове такси	Встъпителна такса '000 лв	Такса обслужване '000 лв	Такса изтегляне '000 лв	Такса прехвърляне '000 лв	Инвестиционна такса '000 лв	Всичко '000 лв
Към 01.01.2007 г.	5	40	5	-	52	102
Преведени към ПОК	(23)	(236)	(25)	-	(586)	(870)
Възстановени от ПОК	-	-	-	-	137	137
Начисления към ПОК	19	216	20	-	358	613
Към 31.12.2007 г.	1	20	-	-	(39)	(18)
Към 01.01.2008 г.	1	20	-	-	(39)	(18)
Преведени към ПОК	(14)	(145)	(26)	(9)	-	(194)
Възстановени от ПОК	-	-	-	-	39	39
Начисления към ПОК	14	126	26	9	-	175
Към 31.12.2008 г.	1	1	-	-	-	2

12.2 Разчети с ПОК “Съгласие”

	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Вземания за:		
- Инвестиционна такса	-	39
	-	39
Задължения за:		
- Встъпителни такси	1	1
- Такса обслужване	1	20
	2	21

13 Задължения

	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Задължения за:		
Репо сделка	850	203
Задължения за данъци	14	4
Други задължения	1	1
	865	208

На 29.12.2008 г. между ДПФ „Съгласие“ и ТБ ЦКБ АД са сключени репо сделки с ДЦК от емисия BG2040003217 с номинал 142 000 лв. и вальор на обратна сделка 09.01.2009 г. и репо сделка с ДЦК от емисия XS0145624432 с номинал 362 000 EUR и вальор на обратна сделка 09.01.2009 г.

14 Политика по управление на риска

14.1 Търговски операции

Фондовете набират парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОК в съответствие с утвърдената инвестиционна политика и изискванията на пенсионното законодателство. ПОК управлява различните видове риск по отношение на търговските операции с финансови инструменти.

Кредитен риск

При управление на кредитния риск ПОК наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Пазарен риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство.

14.2 Нетърговски операции

По-долу са представени различните рискове, на които Фондът е изложено в резултат на нетърговските си операции, както и подхода, възприет за управлението им.

Матуритетна структура

В следващите таблици е представен анализ към 31.12.2008 г. и 31.12.2007 г. по матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на активите и пасивите на Фонда.

31.12.2008 г.	До 3 м.	6 м.-1 г.	1 г.-3 г.	3 г.-5 г.	5 г.-10 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв					
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	407	407
Срочни депозити	3 346	1 111	-	-	-	-	4 457
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	1 102	1 408	-	2 510
Корпоративни облигации	-	-	1 890	1 038	-	-	2 928
Ипотечни облигации	-	50	-	-	-	-	50
Общински облигации	-	-	248	-	-	-	248
Общински облигации на чуждестранни емитенти	-	-	-	338	-	-	338
Акции	-	-	-	-	-	5 221	5 221
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	977	977
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	1 908	1 908
Общо активи	3 346	1 161	2 138	2 478	1 408	8 513	19 044

Дружеството извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда. На база на актюерски изчисления ръководството на Дружеството очаква предстоящите плащания в срок от една година да се в размер на 3 420 хил. лв.

31.12.2007 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	6 м.-1 г.	1 г.-3 г.	3 г.-5 г.	5 г.-10 г.	Без матуритет	Общо
	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв	'000 лв
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	-	-	120	120
Срочни депозити	2 538	-	1 251	1 049	-	-	-	4 838
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	-	-	-	-	85	2 702	-	2 787
Корпоративни облигации	404	-	164	411	1 718	1 031	-	3 728
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти	-	-	-	-	-	471	-	471
Ипотечни облигации	302	-	168	51	-	-	-	521
Общински облигации	-	-	-	374	-	-	-	374
Общински облигации на чуждестранни емитенти	-	-	-	-	-	361	-	361
Акции	-	-	-	-	-	-	7 304	7 304
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	-	-	2 668	2 668
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	-	-	1 388	1 388
Вземания от свързани лица	39	-	-	-	-	-	-	39
Вземания, свързани с инвестиции	1 154	616	-	-	-	-	-	1 770
Общо активи	4 437	616	1 583	1 885	1 803	4 565	11 480	26 369

Пазарен риск

Лихвен риск

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОК. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от г.т. на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

Следващите таблици обобщават чувствителността към промените на номиналните лихвени проценти на активите на Фонда към 31.12.2008 и 31.12.2007 г.

31.12.2008 г.	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	От 0.2% до 0.35%	407	-	407
Срочни депозити	от 4.2% до 9.05%	4 457	-	4 457
Ценни книжка, издадени или гарантирани от държавата	от 6.00% до 8.25%	2 510	-	2 510
Корпоративни облигации	от 7.325% до 9.518%	2 928	-	2 928
Ипотечни облигации	от 0% до 7%	50	-	50
Общински облигации	от 0% до 7%	248	338	586
Акции		-	5 221	5 221
Дялове в колективни инвестиционни схеми		-	977	977
Инвестиционни имоти		-	1 908	1 908
Общо активи		10 600	8 444	19 044

31.12.2007 г.	Лихвен %	Лихвоносни ‘000 лв	Безлихвени ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	От 0.2% до 0.35%	120	-	120
Срочни депозити	от 3.1% до 7%	4 838	-	4 838
Ценни книжка, издадени или гарантирани от държавата	от 5.75% до 8.25%	2 787	-	2 787
Корпоративни облигации	от 7.325% до 10%	3 728	-	3 728
Корпоративни облигации на чуждестранни емитенти	5.25%	471	-	471
Ипотечни облигации	от 7% до 7%	521	-	521
Общински облигации	от 0% до 7%	374	361	735
Акции		-	7 304	7 304
Дялове в колективни инвестиционни схеми		-	2 668	2 668
Инвестиционни имоти		-	1 388	1 388
Вземания от свързани лица		-	39	39
Вземания, свързани с инвестиции		-	1 770	1 770
Общо активи		12 839	13 530	26 369

Валутен риск

Фондът е изложен на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

В резултат от въвеждането на Валутен борд в България, българския лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, използвана във финансовите отчети, е български лев, разликите отразени в тях се влияят от промените на обменния курс при валутите, различни от евро.

Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОК, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

През изминалата година промените във валутния курс са били в полза на Фонда.

31.12.2008 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	367	40	-	407
Срочни депозити	4 457	-	-	4 457
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	334	1 007	1 169	2 510
Корпоративни облигации	566	2 362	-	2 928
Ипотечни облигации	-	50	-	50
Общински облигации	248	-	-	248
Общински облигации в чужбина	-	338	-	338
Акции	5 221	-	-	5 221
Дялове в колективни инвестиционни схеми	809	168	-	977
Инвестиционни имоти	1 908	-	-	1 908
Общо активи	13 910	3 965	1 169	19 044

31.12.2007 г.	Позиции в лева ‘000 лв	Позиции в евро ‘000 лв	Позиции в щ.долари ‘000 лв	Общо ‘000 лв
Парични средства в каса и банка	98	22	-	120
Срочни депозити	4 838	-	-	4 838
Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата	936	883	968	2 787
Корпоративни облигации	1 143	2 585	-	3 728
Корпоративни облигации в чужбина	471	-	-	471
Ипотечни облигации	-	521	-	521
Общински облигации	374	-	-	374
Общински облигации в чужбина	-	361	-	361
Акции	7 304	-	-	7 304
Дялове в колективни инвестиционни схеми	2 468	200	-	2 668
Инвестиционни имоти	1 388	-	-	1 388
Вземания от свързани лица	39	-	-	39

31.12.2007 г.	Позиции в лева '000 лв	Позиции в евро '000 лв	Позиции в щ.долари '000 лв	Общо '000 лв
Вземания, свързани с инвестиции	1 770	-	-	1 770
Общо активи	20 829	4 572	968	26 369

14.3 Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	12 272	18 214
Вземания	-	1 809
Парични средства	4 864	4 958
Финансови пасиви		
Задължения	3	24
Финансови пасиви по справедлива стойност в печалбата и загубата	865	208

15 Събития след датата на баланса

Не са възникнали коригиращи събития или значителни не коригиращи събития между датата на съставяне на баланса и датата на одобрението от Съвета на директорите за публикуването на финансовия отчет 17.03.2009 г.